

Karta charakterystyki według Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006

Strona 1 z 10

KC Numer : 507415
V002.2

Pattex One For All HT

Aktualizacja: 17.09.2015

Data druku: 18.09.2015

Zastępuje wersje z: 20.04.2015

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja spółki/przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu

Pattex One For All HT

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowanie substancji/preparatu:
reakcyjny klej montażowy

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Henkel Polska Sp. z o.o.
ul. Domaniewska 41
02-672 Warszawa

Polska

Tel.: +48 (22) 5656 200

Nr faksu: +48 (22) 5656 222

ua-productsafety.pl@henkel.com

1.4. Numer telefonu alarmowego

Henkel Polska Sp. z o.o.; +(48) 728 302 187 (24h); +48 41 37 10187 (7.00-15.00)

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja (CLP):

Substancja lub mieszanina nie stwarza zagrożenia wg rozporządzenia (WE) Nr 1272/2008 (CLP).

2.2. Elementy oznakowania

Elementy oznakowania (CLP):

Substancja lub mieszanina nie stwarza zagrożenia wg rozporządzenia (WE) Nr 1272/2008 (CLP).

2.3. Inne zagrożenia

Podczas utwardzania wydziela się metanol.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach**3.2. Mieszanki****Ogólna charakterystyka chemiczna:**

jednokomponentowy klej montażowy

Podstawowe składniki preparatu:

Produkt reakcji silanu i polioli

mineralne wypełniacze

Informacje o składnikach według Rozporządzenia WE Nr 1272/2008:

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Numer WE Nr rejestracyjny REACH	Zawartość	Klasyfikacja
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	220-449-8 01-2119513215-52	1- < 3 %	Flam. Liq. 3 H226 Acute Tox. 4; Wdychanie H332
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6- ditertpentylofenol 25973-55-1	247-384-8 01-2119955688-17	0,1- < 1 %	STOT RE 2; Połknięcie H373 Aquatic Chronic 4 H413 ===== Lista kandydata do autoryzacji substancji wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) EU REACH

Pełne brzmienie zwrotów H wymienione jest w sekcji 16 'Inne informacje'.

Substancje nie sklasyfikowane, dla których określono najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy**4.1. Opis środków pierwszej pomocy**

Wskazówki ogólne:

W przypadku dolegliwości zdrowotnych skonsultować się z lekarzem.

Przedostanie się do dróg oddechowych:

Zapewnić poszkodowanemu oddychanie świeżym powietrzem, w przypadku utrzymywania się dolegliwości skonsultować się z lekarzem.

Kontakt ze skórą:

Przemyć bieżącą wodą i mydłem. Zmienić zabrudzoną nasączoną odzież.

Kontakt z oczami

Przemyć pod bieżącą wodą (przez 10 minut), w razie potrzeby udać się do lekarza.

Połknięcie

Przepłukać jamę ustną, wypić 1-2 szklanki wody, skonsultować się z lekarzem.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

dane nieznane

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Patrz sekcja: Opis środków pierwszej pomocy

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze:

dwutlenek węgla, piana, proszek, rozpylony strumień wody pod ciśnieniem

Środki gaśnicze, które nie mogą być używane ze względów bezpieczeństwa:

strumień wody pod wysokim ciśnieniem

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Podczas pożaru wyzwalają się tlenki węgla(CO) i dwutlenki węgla (CO2)

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Stosować aparaty oddechowe z niezależnym obiegiem powietrza.

Stosować indywidualne wyposażenie ochronne.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, sprzęt ochronny i procedury w sytuacjach awaryjnych

Stosować środki ochrony indywidualnej.

Unikać kontaktu z oczami i skórą.

Zapewnić należyłą wentylację.

Unikać poślizgnięcia się na rozlanym produkcie.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji / wód powierzchniowych / gruntowych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Usuwać mechanicznie.

Zabrudzony materiał usuwać jako odpad, postępować zgodnie z sekcją 13.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Patrz: sekcja 8.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Wystarczająco wietrzyć miejsce pracy.

Nie dopuścić do kontaktu z oczami i skórą.

Zasady higieny:

Przed przerwami w pracy i po jej zakończeniu umyć ręce.

Nie jeść, nie pić i nie palić w czasie pracy.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

zapewnić dobrą wentylację.

Składować w miejscu chłodnym i wykluczającym zamarzanie.

Nie przechowywać razem z jedzeniem ani żadnymi produktami konsumpcyjnymi (kawa, herbata, tytoń, itd.).

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

reakcyjny klej montażowy

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej**8.1. Parametry dotyczące kontroli****LIMITY NARAŻENIA**Dotyczy
Polska

Klasyfikacja [Substancja wg obowiązującej regulacji prawnej]	ppm	mg/m ³	Typ wartości mierzonej	Kategoria dla narażenia krótkotrwałego/ Uwagi	Podstawy prawne
Metanol 67-56-1 [METANOL]	200	260	Średnia Ważona Czasu	Wskazujący	ECTLV
Metanol 67-56-1 [Metanol (metylowy alkohol)]		100	Najwyższe dopuszczalne stężenie (NDS)		POL MAC
Metanol 67-56-1 [Metanol (metylowy alkohol)]		300	Limit Narażenia Krótkotrwały		POL MAC

Predicted No-Effect Concentration (PNEC):

Nazwa z listy	Elementy (przedziały) środowiska	Czas ekspozycji	Wartość				Uwagi
			mg/l	ppm	mg/kg	inne	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	woda (świeża woda)					0,34 mg/L	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	woda (morska)					0,034 mg/L	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	woda (okresowo zwalniana)					3,4 mg/L	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	STP					110 mg/L	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	osad				0,27 mg/kg		
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	osad (w wodzie morskiej)				0,12 mg/kg		
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	ziemia				0,046 mg/kg		
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	woda (świeża woda)					0,01 mg/L	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	woda (morska)					0,001 mg/L	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	STP					1 mg/L	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	woda (okresowo zwalniana)					0,1 mg/L	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	ziemia				90 mg/kg		
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	osad				451 mg/kg		
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	osad (w wodzie morskiej)				45,1 mg/kg		
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	doustnie				13,2 mg/kg		

Derived No-Effect Level (DNEL):

Nazwa z listy	Obszar zastosowań	Drogi narażenia	Efekt zdrowotny	Czas ekspozycji	Wartość	Uwagi
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	Pracownicy	skórny	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,69 mg/kg m.c./dziennie	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	Pracownicy	Wdychanie	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		4,9 mg/m3	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	populacja ogólna	skórny	ostra/krótkotrwałe narażenie- ogólne efekty		26,9 mg/kg m.c./dziennie	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	populacja ogólna	Wdychanie	ostra/krótkotrwałe narażenie- ogólne efekty		93,4 mg/m3	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	populacja ogólna	skórny	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,3 mg/kg m.c./dziennie	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	populacja ogólna	Wdychanie	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		1,04 mg/m3	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	populacja ogólna	doustnie	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,3 mg/kg m.c./dziennie	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	Pracownicy	skórny	ostra/krótkotrwałe narażenie- ogólne efekty		0,69 mg/kg m.c./dziennie	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	Pracownicy	Wdychanie	ostra/krótkotrwałe narażenie- ogólne efekty		4,9 mg/m3	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	Pracownicy	skórny	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,3 mg/kg m.c./dziennie	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	Pracownicy	Wdychanie	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,7 mg/m3	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	populacja ogólna	skórny	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,14 mg/kg m.c./dziennie	
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	populacja ogólna	Wdychanie	długotrwałe narażenie- miejscowe efekty		0,17 mg/m3	

Wskaźnik ekspozycji biologicznej:
brak

8.2. Kontrola narażenia:

Ochrona dróg oddechowych:
Właściwa maska ochronna przy niewystarczającej wentylacji
Filtr AX
Zalecenie jest uzależnione od lokalnych warunków.

Ochrona rąk:
Używać rękawic ochronnych wykonanych z kauczuku nitrylowego (grubość warstwy wg PN-EN 374 >= 0,1 mm, Czas przebicia < 30s). Rękawice ochronne należy zawsze sprawdzić pod względem przydatności dla konkretnego miejsca pracy oraz wymieniać natychmiast po zaobserwowaniu pierwszych objawów zużycia. Specjalistyczne rękawice dostępne w aptekach i sklepach chemicznych.

Ochrona oczu:
Okulary ochronne.

Ochrona skóry:
właściwa odzież ochronna

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne**9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych**

Postać	pasta ciastowaty o barwie białej
Zapach	typowy
Próg zapachu	dane nieznane / nie dotyczy
pH	dane nieznane / nie dotyczy
Początkowa temperatura wrzenia	dane nieznane / nie dotyczy
Temperatura zapłonu	dane nieznane / nie dotyczy
Temperatura rozkładu	dane nieznane / nie dotyczy
Prężność par	dane nieznane / nie dotyczy
Gęstość (23 °C (73.4 °F))	1,63 g/cm ³
Gęstość nasypowa	dane nieznane / nie dotyczy
Lepkość	dane nieznane / nie dotyczy
Lepkość (kinematyczna)	dane nieznane / nie dotyczy
Właściwości wybuchowe	dane nieznane / nie dotyczy
Rozpuszczalność jakościowa	dane nieznane / nie dotyczy
Temperatura krzepnięcia	dane nieznane / nie dotyczy
Temperatura topnienia	dane nieznane / nie dotyczy
Palność	dane nieznane / nie dotyczy
Temperatura samozapłonu	dane nieznane / nie dotyczy
Granica wybuchowości	dane nieznane / nie dotyczy
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda	dane nieznane / nie dotyczy
Szybkość parowania	dane nieznane / nie dotyczy
Gęstość par	dane nieznane / nie dotyczy
Właściwości utleniające	dane nieznane / nie dotyczy

9.2. Inne informacje

dane nieznane / nie dotyczy

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność**10.1. Reaktywność**

Wchodzi w reakcję z kwasami: tworzenie się ciepła i dwutlenku węgla.

10.2. Stabilność chemiczna

Stabilny w zalecanych warunkach przechowywania.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

patrz: sekcja Reaktywność

10.4. Warunki, których należy unikać

Brak, jeśli produkt jest stosowany i przechowywany według zaleceń.

10.5. Materiały niezgodne

patrz: podsekcja Reaktywność

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Podczas utwardzania wydziela się metanol.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne**11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych****Ogólne informacje na temat toksykologii:**

Mieszanina jest sklasyfikowana na podstawie dostępnych informacji, dla poszczególnych składników, określonych w kryteriach klasyfikacji dla mieszanin dla każdej grupy zagrożeń, bądź różnicowanych w Aneksie I Rozporządzenia 1272/2008/WE.

Stosowne informacje ekologiczne i o wpływie na zdrowie dla substancji wymienionych w sekcji 3 są następujące.

Toksyczność ostra drogą pokarmową:

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Rodzaj wielkości	Wartość	Droga narażenia	Czas ekspozycji	Organizm testowy	Metoda badań
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	LD50	7.120 mg/kg	oral		szczur	OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity)
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)- 4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	LD50	> 2.000 mg/kg	oral		szczur	

Toksyczność ostra drogą oddechową:

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Rodzaj wielkości	Wartość	Droga narażenia	Czas ekspozycji	Organizm testowy	Metoda badań
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	LC50	16,8 mg/l	Opary.	4 h	szczur	OECD Guideline 403 (Acute Inhalation Toxicity)

Toksyczność ostra przez skórę

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Rodzaj wielkości	Wartość	Droga narażenia	Czas ekspozycji	Organizm testowy	Metoda badań
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	LD50	3.540 mg/kg	skórna		królik	

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne**Ogólne informacje na temat ekologii:**

Mieszanina jest sklasyfikowana na podstawie dostępnych informacji, dla poszczególnych składników, określonych w kryteriach klasyfikacji dla mieszanin dla każdej grupy zagrożeń, bądź różnicowanych w Aneksie I Rozporządzenia 1272/2008/WE.

Stosowne informacje ekologiczne i o wpływie na zdrowie dla substancji wymienionych w sekcji 3 są następujące.

Nie dopuścić do dostania się do ścieków, ziemi albo do wód.

12.1. Toksyczność

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Rodzaj wielkości	Wartość	informacje o toksyczności ostrej	Czas ekspozycji	Organizm testowy	Metoda badań
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	LC50	191 mg/l	Fish	96 h	Oncorhynchus mykiss	OECD Guideline 203 (Fish, Acute Toxicity Test) OECD 202 (Daphnia sp., test ostrej toksyczności - unieruchomienia) OECD 201 (Algi, test inhibitowania wzrostu) OECD Guideline 209 (Activated Sludge, Respiration Inhibition Test) OECD Guideline 209 (Activated Sludge, Respiration Inhibition Test)
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	EC50	> 100 mg/l	Daphnia	48 h	Daphnia magna	
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	EC50	> 100 mg/l	Algae	72 h		
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	EC50	> 2.500 mg/l	Bacteria	3 h		
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6- ditertpentylofenol 25973-55-1	EC0	> 100 mg/l	Bacteria	3 h		

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Niebezpieczne składniki Nr CAS	Wynik	Droga narażenia	Degradowalność	Metoda badań
-----------------------------------	-------	-----------------	----------------	--------------

2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1		tlenowy	2 - 8 %	OECD Guideline 301 B (Ready Biodegradability: CO2 Evolution Test)
---	--	---------	---------	---

12.3. Zdolność do bioakumulacji / 12.4. Mobilność w glebie

Niebezpieczne składniki Nr CAS	LogKow	Współczynnik biokoncentracji (BCF)	Czas ekspozycji	Organizm testowy	temperatura	Metoda badań
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1 2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	> 6,5	4.790		Ryby	23 °C	OECD Guideline 305 E (Bioaccumulation: Flow-through Fish Test) OECD Guideline 117 (Partition Coefficient (n-octanol / water), HPLC Method)

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Niebezpieczne składniki nr CAS	PBT/vPvB
trimetoksywinylosilan 2768-02-7	nie spełnia kryteriów PBT oraz vPvB według załącznika XIII.
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylofenol 25973-55-1	Produkt spełnia kryteria PBT.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

dane nieznanne

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów**

Usuwanie produktu:

Utylizacja odpadów zgodnie z lokalnymi przepisami.

Usuwanie opakowania:

Tylko opróżnione z resztek opakowanie przekazywać do ponownego wykorzystania.

Kod odpadu

08 04 10 Odpadowe kleje i szczeliwa inne niż wymienione w 08 04 09.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1. Nr ONZ

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.4. Grupa opakowaniowa

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Nie dotyczy – produkt nie jest materiałem niebezpiecznym w myśl RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

Zawartość LZO 0,00 %
(CH)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena bezpieczeństwa chemicznego nie była dokonana.

Regulacje krajowe/Informacje (Polska):

Uwagi

Rozporządzenie (WE) nr 1907 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), z późniejszymi zmianami
Rozporządzenie Komisji (WE) NR 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.
Rozporządzenie Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
Ustawa z dnia 28 października 2002r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002 nr 199, poz.1671 wraz z późn. zm.).
Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r. (Dz. U. 2009 nr 27, poz.162 wraz z załącznikiem).

SEKCJA 16: Inne informacje

Oznakowanie produktu znajduje się w sekcji 2 karty charakterystyki. Pełne brzmienie zwrotów R i H użytych w karcie charakterystyki jest następujące:

- H226 Łatwopalna ciecz i pary.
- H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
- H373 Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.
- H413 Może powodować długotrwałe szkodliwe skutki dla organizmów wodnych.

Inne informacje:

Dane opierają się na aktualnym stanie naszej wiedzy i odnoszą się do produktu w stanie dostawy. Mają one za zadanie opisanie naszych produktów pod kątem wymogów bezpieczeństwa i nie mają tym samym za zadanie zapewnienie określonych cech.

Elementy oznakowania (DPD):

Produkt nie jest klasyfikowany jako niebezpieczny.

Istotne zmiany w karcie charakterystyki są oznaczone liniami pionowymi na lewym marginesie w treści tego dokumentu. Zmieniony tekst jest wyświetlany w innym kolorze w zacienionym polu.